

Ašok Murti, stilista

Strancima izgledamo kao Papuanci

Autor: Katarina Sindelić

Ašok Murti je učio da bude arhitekta, a postao je stilista. Iako tako ne izgleda, on je ostao dosledan sebi i na najbolji način objedinio je obrazovanje i profesiju. Postao je pravi esteta i kako ga često nazivaju „arhitekta stila“.

Utisak je da se u Srbiji posao stiliste smatra za lak i površan. Kako vi doživljavate i objašnjavate svoju profesiju?

- Velika je greška što ljudi stajling shvataju samo kao modni stajling. Ja sam izgradio svoj kredibilitet na ličnom i personalnom stajlingu, te korporacijskom stajlingu. Ne bih video svrhu svog delovanja da ne mislim da nudeći nekakva vizuelna rešenja, nudeći druge načine tumačenja nečega što su ustaljeni obrasci, subverzivno menjam sliku. Ne verujem da ću napraviti revoluciju, ali želim da nateram ljude da razmišljaju. Kada uđete u tu sferu stajlinga vi više ne baratate samo estetikom, već nečim što bi moglo da se nazove primerenost, tj. šta je to što je primereno za određenu situaciju u kojoj se nalazi određena osoba, pri tome vi treba da otkrijete tu osobu, a ne da je zaklonite. Umetnost nalaženja mere između toga da jedna osoba izgleda dopadljivo i onoga šta ta osoba radi, jeste moj posao.

Može li se na osnovu onoga šta jedna osoba nosi, proceniti i kakva je ona ličnost?

- Postoji ta profesionalna deformacija, naravno. Ali stvar je jednostavna. Na dobro obučanim osobama vi prvo vidite osobu, a na loše obučanim prvo vidite odeću. Možete da procenite ljude i otkrijete njihove nesigurnosti i strahove koji se kriju iza onoga što nose. Najbolji primer toga je kada se mladi odjednom nađu u situaciji da se igraju velikih. Odeću nose kao štit i vizit kartu, a to je pogrešno i vidi se da odeća, uslovno rečeno, nije srasla sa osobom. Jedan od najsvežijih i najdrastičnijih primera u tom smislu je metamorfoza Čedomira Jovanovića, od vođe studentskih protesta do istaknutog političara, od buntovnika s razlogom do političara bez razloga. On je doveo u pitanje svoju harizmu, iako je i sada kada ga pogledate sve na njemu kako treba, ali Čedomira Jovanovića smo znali po kožnoj jakni i farmerkama. Sada je stekao iskustvo u tome što radi i nije tako rigidno obučen kao što je to bio slučaj ranije.

Da li je izreka „odelo ne čini čoveka“ izgubila smisao?

- Nije, jer odelo zaista ne čini čoveka. Ali pomaže da čovek „proda“ ono što on predstavlja i što jeste. Imamo unapred izgrađene slike šta očekujemo od određene osobe na određenom

mestu, od prodavačice u radnji do predsednika zemlje. Niko nije pošteđen tog stereotipa, jednostavno znamo kako ko izgleda. Čim se nešto ne uklapa u tu sliku, mi odmah reagujemo i imamo zadržku prema toj osobi.

Mnoge zemlje su razvile nacionalni modni identitet. Ima li ga Srbija i kako on izgleda?

- U svakoj sredini postoji određeni poželjni estetski obrazac. Izgled mlade devojke kod nas danas se ne kreira u domenu umetnosti i kulture, on se kreira na estradi, koja projektuje model žene koja je objekat, a ne subjekat. Što je društvo ekonomski stabilnije i što je opuštenija situacija u smislu egzistencije i ljudi su opušteniji. Amerikanci nemaju mnogo ukusa i njihov opušten način oblačenja je postao ekstreman, čak se smatra nepristojnim. Srednja Evropa, Austrija, Nemačka, Skandinavija.. dugo su bili nevidljivi. Nisu imali naglašenu estetiku, poput Italijana i Francuza. Ali oni su polako pronašli svoj identitet i meru, trude se da izgledaju kao da se nisu potrudili. Sve je na svom mestu i to je učitiv pristup prema ljudima koje srećete, ne ugrožavate ih niti ih dovodite u inferioran položaj. Mi ljudima koji dolaze sa strane i koji imaju neku kulturu verovatno izgledamo kao Papuanci sa Nove Gvineje, koji nisu shvatili zašto nešto treba, a zašto ne. Kultura jednog društva je i kako izgledaju građani.

Postoje brojne definicije stila. Kako glasi vaša?

- Stil je vizuelna manifestacija jedne ličnosti i ako nije takav ne možemo da pričamo o stilu. O stilu jedne osobe možete da govorite ako je ono što ona jeste i ono kako ona izgleda usaglašeno. One osobe koje imaju stil kada nađu tu formulu koja se zove „ovo sam ja“, vrlo ga malo menjaju tokom vremena, samo ga nadograđuju. Setite se Žakline Kenedi ili pogledajte Draganu Ognjenović kod nas.

Taljatele Fini za Ašoka

S obzirom na to da, kako je priznao, voli sve da jede, Ašoku Murtiju nije bilo lako da se snađe u meniju restorana Pomodoro. Na kraju se odlučio za Taljatele Fini (taljatele, krem sos od spanaća, beli luk, dimljena pastrmka i masline).

Najstilizovaniji

Ašok Murti odabrao je pet dama i (jedva) četiri muškarca sa stilom u Srbiji.

Dame

1. Dragana Ognjenović
2. Vida Ognjenović
3. Verica Rakočević
4. Duška Jovanić
5. Irena Mišović

Muškarci

1. Vlada Melentijević (vlasnik restorana Zaplet)
2. Goran Svilanović
3. Veselin Jevrosimović
4. Dragan Nikolić